

Biologisch aardappelen telen met voorkiemen en Rhizoctonia-beheersing

In het Duitse blad ACKER PLUS van november 2009 stonden enkele interessante artikelen over aardappelen.

De titel van één hiervan was "Voorkiemen, de belangrijkste teeltmaatregel in de biologisch landbouw". Dat klinkt misschien stellig, maar ook in Nederland is in het verleden veel onderzoek gedaan naar het voorkiemen van aardappelen en de gevolgen daarvan op de uiteindelijke opbrengst en kwaliteit. En meestal werd geconcludeerd dat het een duidelijke verbetering van de opkomst en de uiteindelijke productie gaf.

Uit de proeven die gedaan zijn in de laatste drie jaren kwam naar voren dat voorkiemen gemiddeld een duidelijke opbrengstverhoging geeft en dat ook de verkoopbare fractie verbetert. Ook bleek uit de proeven dat de resultaten niet ieder jaar vergelijkbaar zijn.

In 2008 waren de omstandigheden zodanig dat de aardappelen in ruim 2 weken opkwamen, tegen bijna 4 weken in 2007 en 2009. Ook was door het late optreden van Phytophthora het groeiseizoen erg lang. Verschillen in voorkiemen gaven in 2008 dan ook nauwelijks effect.

Goed voorkiemen geeft over het algemeen een snellere opkomst, met voor de meeste rassen meer stengels per plant en minder problemen met Rhizoctonia.

In de proeven van 2009 was het verschil het grootst omdat het pootgoed gemiddeld een erg goede kiemrust had. Hierdoor hadden de niet voorgekiemde veldjes veel meer eenpitters met een lagere opbrengst tot gevolg.

Voor het telen onder Nederlandse omstandigheden is het tijdstip van het optreden van Phytophthora een grote onzekerheid. Deze ziekte kan bij vroeg optreden het teeltseizoen dusdanig verkorten dat het onzeker is of de gewenste maatsortering wordt gehaald. Een snellere beginontwikkeling kan dan net het verschil maken.

In de proeven met aantasting door Rhizoctonia bleek dat het gehele groeiseizoen van belang is. Na het potten is het belangrijk dat de ontwikkeling snel verloopt en de planten zo vlot mogelijk bovenkomen. Dit kan zoals altijd aan moeder natuur worden overgelaten, maar met het goed voorkiemen en potten in bekwame, niet te koude grond kan veel winst worden geboekt. Een tweede, erg belangrijke fase is de periode tussen loofdoeding

en oogst. Is deze periode te lang dan kan de schimmel zich goed terugtrekken op de knollen met als gevolg een zware Rhizoctonia-aantasting. Daarna zal het weer van de antagonistische werking van de bodem afhangen of hier veel sorteerwerk uitkomt of dat de partij toch nog gemakkelijk is af te leveren.

In Duitsland verwacht men het komende jaar iets meer problemen met Rhizoctonia. Ook in Nederland is iets meer Rhizoctonia op het pootgoed, maar lijkt het over het algemeen nog mee te vallen. Agrico heeft meerdere jaren ervaring met proeven met het toegelaten middel ProRadix. Dit is op dit moment het enige middel dat in de biologische sector is toegelaten om een Rhizoctonia-aantasting te helpen beperken. Informatie is te vinden op de site: www.proradixagro.nl.

Voorbeeld van het voorkiemen in Joppe zakken

Jaar	Pootdatum	Opkomst	Groeidagen	Opbrengst met voorkiemen	Opbrengst zonder voorkiemen	Vershil
2007	26-apr	22-mei	52	18,5 ton	15,5 ton	3 ton
2008	30-apr	17-mei	89	22 ton	21,5 ton	0,5 ton
2009	29-apr	22-mei	69	30 ton	26,5 ton	3,5 ton